

Strategi för internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete 2012 – 2014

Inledning

Enligt de kulturpolitiska målen ska allas möjlighet till kulturupplevelse och till eget skapande främjas. Kulturen ska präglas av mångfald, kvalitet och internationellt och interkulturellt utbyte. Nämnden för hemslöjdsfrågor ska enligt sin instruktion integrera ett mångfaldsperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete i all sin verksamhet. För att uppfylla mål och instruktion har följande policy och strategi diskuterats fram.

Enligt Nämnden för hemslöjdsfrågor har det internationella och interkulturella området gemensamma beröringspunkter och de två perspektiven har bäring på varandra, men kan dock inte likställas. Med det följer att det internationella samarbetet och utbytet bör ske med koppling till den interkulturella verksamheten eller på andra sätt ge avtryck i den övriga verksamheten.

NFHs kansli har mycket begränsade resurser. För att mångfaldsperspektivet, det internationella och interkulturella samarbetet och utbytet ska bli en integrerad del av verksamheten måste området, trots det få ta mycket tid i anspråk i ett inledningsskede.

Internationellt

Utgångspunkter

Den generella utgångspunkten för NFHs internationella arbete är att ett internationellt utbyte är förutsättningen för en dynamisk och samtida hemslöjd i landet, på såväl organisations- som individnivå.

Hemslöjdens internationalisering ökar när:

- Fler slöjdutövare i Sverige ges möjlighet att presentera sin verksamhet, vara närvarande och efterfrågade i utlandet.
- Fler slöjdutövare ges möjlighet att ta del av internationella kulturmöten som bidrar till att utveckla deras slöjd.
- Fler människor i Sverige ges tillgång till en mångfald av slöjd från hela världen.
- Det internationella nätverket inom slöjdens område stärks.

Strategi

- NFH bör bygga ut det internationella kontaktnätet och öka samverkan med internationella organisationer, andra statliga myndigheter och svenska organisationer som redan har ett väl utbyggt internationellt nätverk.
- NFH bör hålla sig uppdaterad och samla kunskap om var man kan söka projektmedel för internationella projekt samt ge konsulenterna stöd vid projektansökningar.
- NFH bör samla och sprida erfarenheter från tidigare internationella projekt och bistå med information. En plan med förslag för uppföljning av genomförda projekt och hur de kan kopplas till interkulturell verksamhet i Sverige bör arbetas fram.
- NFH bör se över webbsidan så att den på ett tydligt sätt speglar det internationella utbytet och samarbetet.
- NFHs projektbidrag bör användas strategiskt för att stärka verksamhetsområdets internationalisering.

Interkulturellt

Utgångspunkter

- Sverige är präglad av att en stor del av befolkningen har sina rötter i ett annat land.
- Förutsättningen för ökad etnisk och kulturell mångfald inom hemslöjdens område är att definitionen av kulturell mångfald beaktas och integreras i verksamheten. Med kulturell mångfald menar NFH att
 1. Den enskilde slöjdaren har möjlighet att definiera sig själv och sin slöjd frikopplat från etniskt och kulturellt ursprung.
 2. Slöjden kan ta sig många olika uttryck inom ett och samma land eller kulturområde.
 3. Slöjden kan skapas både i ett lokal sammanhang och samtidigt med globala influenser.
- Att integrera det internationella och interkulturella perspektivet inbegriper frågor som rör representation, inkludering och demokrati: vem avgör vad som är god kvalitet och estetiskt tilltalande? Vem har tillgång till hemslöjdskonsulenterna och hemslöjdens arenor? Vem beslutar om utbud och vems historier berättas?

- Genom slöjdens globala karaktär kan förståelsen för andra länder och kulturer öka. Slöjdföremålens mönster, form, funktion och teknik påminner om varandra och är igenkännbar över kulturgränser.
- Hemslöjd är i första hand en deltagande kulturform, där görandet står i fokus. Hemslöjd har en social och hälsofrämjande dimension som kan stå i fokus i den interkulturella verksamheten.
- På lång sikt bör det interkulturella perspektivet vara en ”ickefråga” men i ett längre, inledande skede måste det lyftas upp och arbetas med på ett medvetet och strategiskt sätt.

Strategi

- NFHs personal ska genomgå utbildning i interkulturell kompetens och mångfaldsfrågor
- NFH ska arbeta fram rutiner så att det interkulturella perspektivet finns med i verksamheten, vare sig man talar om närings-, kulturarvs- eller barn- och ungdomsperspektiv.
- NFH ska arbeta fram modeller för det interkulturella arbetet utifrån den analysmodell som föreslås i nulägesanalysen. NFH ska stödja projekt där initiativ och aktiviteter kommer från utrikesfödda. Kriterierna; om, för, med, av, hur och var bör användas vid planering av arbetet.
- NFH ska följa forskning och debatt, delta i seminarier och konferenser och på så sätt hålla sig uppdaterad inom området.
- NFH ska verka för ett breddat kontaktnät och nya samverkansparter utöver det gängse hemslöjdsnätverket, till exempel nätverk av organisationer och individer med utländsk bakgrund, andra institutioner och myndigheter som Kulturrådet och Mångkulturellt Centrum.
- NFH ska utforma och arrangera seminarier och konferenser för landets hemslöjdskonsulenter och andra. Syftet är att delge aktuell kunskap, utveckla arbetsformer och metoder samt höja kvalitetsnivån på det interkulturella arbetet.
- NFH ska samla kunskap om var man kan söka projektbidrag och stödja konsulenterna vid projektansökningar. NFH ska också medverka till och initiera nya projekt för att skapa erfarenhet, djupare kunskap och nya metoder för det interkulturella arbetet. Erfarenheter från projekt och aktiviteter samlas och sprids.
- NFH ska se över webbsidan och riktlinjerna för projektmedel utifrån ett interkulturellt perspektiv när det gäller språk, bildmaterial, etc.

Uppföljning

De långsiktiga strategiska målen bör brytas ned och tolkas i konkreta delmål i en verksamhetsplan/handlingsplan som ses över årligen.

Samordnare för internationell och interkulturell slöjd

För att genomföra strategin och handlingsplanen och därmed nå upp till målet att integrera ett mångfalds-, internationellt och interkulturellt perspektiv och skapa kontinuitet bör möjligheterna att anställa en permanent samordnare övervägas. Samordnaren står i så fall som koordinator, samordnare och kvalitetsutvecklare av NFHs verksamhet inom det internationella och interkulturella området. Samordnaren står för omvärldsbevakning, kunskapsinsamling och metodstöd. Samordnaren fungerar också som igångsättare och mentor i arbetet gentemot hemslöjds konsulenter och hemslöjdsföreningar i hela landet.

Samordnaren ska utifrån strategidokumentet skriva en årlig verksamhetsplan/handlingsplan som beskriver hur strategin konkretiseras och genomförs. I samordnarens verksamhetsredovisning kan resultatet avläsas.

Ansvar

Nämnden och kanslichefen

NFHs styrelse och kanslichef ansvar för NFHs verksamhet. Kanslichefen ansvarar för att ett mångfaldsperspektiv, internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete integreras i verksamheten och i det dagliga arbetet.